

ДВНАЦЯТИЙ З'ЌЗД ТУРФДІМ І НАШІ БІЖУЧІ ЗАВДАННЯ

(Передз'язова дискусійна стаття.)

В "Укр. Роб. Вістях" вже проголошено програму Дванадцятого З'язду ТурфДім, який відбудеться від 15 до 17 липня в р. Близько півтора року, як був Одинадцятий З'язд. За той час багато змінилося обставинами в сфері світової капіталістичної господарств, а тим самим і наставала зміна в історичній масовій організації ТурфДім.

Наша організація в 1918 році народилася в зовсім відмінних обставинах, як робітничо-перехідна в перехідний час. Від того часу організовані українські робітники й фермери відбули вже одинадцять з'яздів, на яких щороку перевіряли свої успіхи й недоліки та проробляли плани праці на наступний рік. По формі наша організація ТурфДім є культурно-освітня, а по змісту вона є організаційно-політична. Отже ми повинні звертати більше уваги на те, щоб вона зберегла свій класовий зміст. Це повинно стати перед кожним членом нашої організації на першому місці. Але боже, що й тепер багато такіх випадків, що членство каже більше уваги на форму організації, як на зміст і тим самим організація починає ставати більше культурницькою. Хоч треба сказати, що й цю культурно-освітню працю ми старіємося вести по класовій лінії. З цього шляху наша організація не сходить в минулому, не сходить тепер і певно не зійде в будуче. Але це не вистачає для такої організації, як ТурфДім, бо вона має завдання освітнювати робітничий й незалежний фермерський клас, щоб вони зрозуміли капіталістичну систему наскрізь і знали, що тільки тоді поліпшиться доля працюючих, коли працюючи будуть керувати цілою господарською, усунувши від влади панів-непробіт.

Щоб цього добитися, треба кожний робітник і незалежний фермер знати, що ми, як частина організованої робітничої й фермерської Канади, мусимо злитися з загальною канадською робітничою рухом, та від проводом КПК проводити боротьбу за встановлення робітничо-фермерської влади. Цього в наших організаціях якраз бракувало. Не можна заперечити того, що наші організації завжди відкидали перші на всьому боротьбу, яку робітники проводили в панівно-класової в цій країні й були першими, що спійняли з фондами на піддержку цієї боротьби. Та не тільки в Канаді, але навіть масові організації допомагали революційному рухові й на Західній Україні, що будуть робити й на майбутнє, а в 1922 році багато допомогли робітникам й селянам СРСР, що в часі горючої боротьби були винаємачи боротьбою в цілому році від походу. Наші організації дали тут важливу допомогу. Це є факт, якого не заперечити ніхто.

Але, коли підсумувати ці членство брало участь в класовій боротьбі, в загальному робітничому русі, то з винятком майстерів на заході Канади, дуже мало членства ангажувало себе в цій боротьбі. На це склалася різні причини. Англієцькі робітничі, яке є більше консервативним, відтягло від боротьби, а наші товариші також не старалися брати ніякої участі, мовляв, коли англійський не роблять, то й ми можемо спати. Та часи змінюються й тепер,

коли економічна криза охопила цілий капіталістичний світ, то не минула вона й Канади. Сотні тисяч робітничих опинилися на вулицях без куска хліба, сотні тисяч фермерів опинилися над пропастю, бо їхні продукти не тільки значаються робітників, але й мекілики, які за "ліпших часів" творили з себе робітничу аристократію. Положення почало раптово змінюватися, робітничтво почало радикалізуватися й прислухуватися голосові Комуністичної Партії Канади, яка прескасувала цю кризу пару років перед тим, як вона охопила Канаду.

Консервативний уряд Канади на чолі з Бенетом не міг і не дасть прапором масам ніякої поліції, бо він стоїть на услугах капіталістів — бургату. Він старатиметься виставити кризу переломити на плечі працюючих. Прикладом цього можуть послужити останні ухвали про піднесення поштових оплат і накладання мита на продукти, яких працюючим масам потрібно. Це все привело до того, що навіть заскорузлі, пересекі консерватизмом робітники почали говорити, що зміна мусить прийти, а цю зміну може бути тільки радичська система.

Над всіми цими питаннями заставляються в подробицях останній пленум КПК, який і виніс конкретні рішення для робітничої класи, які треба проводити в життя ділом, а не словами. Пшов зворот і в наших організаціях. Доказом цього є, що коли проводилася кампанія Лиги Робітничої Єдності за збиранням підписів за державною асеруацією від безробіття, то членство масових організацій взяло масову участь в цій кампанії. Брало вони також участь в масових демонстраціях по таких навіть місцевостях, де не було навіть партійного гуртка (Медисін Гет, Ту Гіас, Алта і інші).

Тут треба підкреслити й те, що на всі члени брали участь в цій загальній класовій боротьбі. Були такі що стояли осторонь від всяких демонстрацій, а навіть були випадки, що коли відбулася демонстрація й поліція розгромаила ту демонстрацію, то деякі одиначі виривалися на зборях членства з такими висловами — "Я казав і кажу, що сучасну ситуацію в нас ми створили самі, бо не треба було вислати промовців підчас представств і концертів, як це дехто робив виступів поліційній заборони". Дванадцятий З'язд ТурфДім відбувається в часах загостреної класової боротьби. Тому найголовнішим нашим завданням є, щоб членство масових організацій зрозуміло ці завдання, звинилося з масовим революційним робітничим рухом, виходило йшло широким класовою боротьбою, вміло тактично підходити до відстані цих робітників, висножуючи їм положення робітничтва в нинішньому часі і пригатали їх на шлях класової боротьби. Оце головні завдання кожного класово свідомого робітника, незалежника фермера, робітничі й незалежної фермерки.

Скиталець. Товариші! Відновляйте переладку на "Українські Робітничі Вісті"!

Суть застосовується над питаннями активізації членства, щоб робили не лише одиниці, як це було доспер. Треба буде вложити відповідний план і розробити його так, щоб можна було контролювати працю кожного члена. Коли ж такі найдуться такі члени, що будуть оминати наложени на них працю, то прийдеться таких членів дисциплінувати аж до виключення, а на їхні місця прийдуть нові сили. Ми маємо вже тепер багато нових членів в нашій організації, які є активнішими за деяких, що називають себе старими. Пачення членських вкладок не є ще доказом приналежності члена до організації. Це тільки форма, за якою повинен бути зміст. Треба виказати організаційною працею, це є ознака діяльності.

Ще є одна справа по мой думі, яку треба поручити на З'язді. Нею є справа фінансів, яких тепер потрібно чим найбільше на проведенні всякої організаційної праці. До того майже в кожній місцевості ми маємо підчас демонстрації арешти, депортації й інше, на що потрібно фондів. Хоч цими справами займається переважає КРОЛ, то ми, як робітничі організації, не можемо стояти осторонь від того і тягнемо себе до останнього, — щоб допомогти даній справі. Тому, що тепер велике безробіття і велике число товаришів не працює, то приходить чуття нарікання, що за багато вже колект і інших зборків. Ці нарікання до певної міри слушні, а слушні вони тим, що наш організації чи не найбільше на лему терпіння, бо їх не оминулася й з якими справами, що вимагають допомоги. Важним є й те, що ці зборки не були проваджені так, щоб діти не займалися якесь одне центральне тіло, а то було багато таких випадків, що почути якусь роботу, на яку потрібно фондів і зараз пишуть до відділів навіть понад голови ЦКВ. Товариші на місяць бачуть що справа робітничі й допомагають. Потім приходить заклик від головних тіл і кампанія вже не підє успішно, бо тільки що скінчили одну неофіційну кампанію, а тут друга. Починаються нарікання. Це шкідливо загальній справі. Пему треба зарадити й на З'язді виробити якийсь план для тактичної так, щоб і їх не було збитка, а тоді, коли їх буде менше, то вони й будуть успішніші.

Е це багато справ, які треба буде обговорити на З'язді і вони напевно обговоряться. Всі ці справи товариші повинні поручити в дискусійних статтях в нашій пресі: діточі школи, Секція Молоді, Жіночккй, робітничі організації, організувати Друзів Радичського Союзу, зміщення КРОЛ, зміщення та поширення "Ліврїя"-Компартї Канади серед працюючих мас і багато інших важливих справ.

Дванадцятий З'язд ТурфДім відбувається в часах загостреної класової боротьби. Тому найголовнішим нашим завданням є, щоб членство масових організацій зрозуміло ці завдання, звинилося з масовим революційним робітничим рухом, виходило йшло широким класовою боротьбою, вміло тактично підходити до відстані цих робітників, висножуючи їм положення робітничтва в нинішньому часі і пригатали їх на шлях класової боротьби. Оце головні завдання кожного класово свідомого робітника, незалежника фермера, робітничі й незалежної фермерки.

Скиталець. Товариші! Відновляйте переладку на "Українські Робітничі Вісті"!

ПОДІЇ В БУРЖУАЗНО-РЕСПУБЛІКАНСЬКІЙ ІСПАНІЇ

ВІДОЗВА КОМПАРТІ П КОМСОМОЛУ ІСПАНІЇ

Орган еспанської компартії "Мундо Оберо" публікує відозву компартії й комсомолу до робітників та селян Іспанії в зв'язку з останніми подіями.

Відозва констатує, що тимчасовий еспанський уряд виявив свій глибоко реакційний характер. "Республіканський" і "соціалістичний" уряд, що організував втечу Бурбонів і з величезною кількістю охоронив життя короля, уряд, що принустив звільнення з тюрми кровавого ката Беренгера — цей уряд нещадно розстрілює робітників, які наївно гадали, що нинішня республіка — їхня республіка, розстрілював для того, щоб оборонити фашистських та монархічних замовників.

Компартія й комсомол Іспанії з перших же днів викривали реакційний і антиробітничий характер тимчасового уряду — цього політичного зняряддя всієї об'єднаної буржуазії, утвореного виключно для того, щоб придушити пролетарський рух і забезпечити панування буржуазії. Варварське вбивство робітників 10 травня в Мадриді красномовно стверджує правильність цих оцінок.

Відозва закликає далі робітників не довіряти нікому й нічому, крім своїх власних сил. "Робітники повинні самі організувати й розробити цивільну гвардію та всі реакційні сили. Робітники повинні об'єднатися, утворити справді революційній організації, утворюючи робітничі комітети на всіх заводах і фабриках, у кожній майстерні, у кожній установі. Робітники повинні об'єднати своїх делегатів і утворювати ради робітничих депутатів.

Робітники й селяти, — закликає відозва, — боріться за ліквідацію цивільної гвардії, поліції й охоранки, за озброєння пролетаріату, за знищення всіх чернечих орденів — конфіскацією на користь народу всього їхнього майна, за спілку з селянами, за ради робітничих і селянських депутатів, за робітничо-селянську республіку.

ВИБОРИ ДО УСТАНОВЧІХ ЗБОРІВ 28 ЧЕРВНЯ.

Вибори до установчих зборів в Іспанії призначено на 28 червня.

ТЕРОР ПРОТИ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Як повідомляє Гавас із Еспанії, генерал-губернатор Андалузії генерал Кабанелес оголосив, що стан облого буде збережено на необмежений час у тих районах, де це визнають за доцільне. Винних у порушенні урядових постанов судитимуть "порядком спрощеного судочинства".

Робітничі організації зобов'язані подати владі протягом 48 годин список робітничих клубів та робітничих організацій, а також персональний список членів їх правління.

Трудові договори, що їх складено до видання постанови, вважається за дійсні та "будь-яке порушення їх військовий трибунал розглядатимуть, як злочин".

Всіх винних у поширенні тривожних чуток буде заслано.

СОЦІАЛ-ФАШИЗМ — ВІРНІ ЛЬОКАІ БУРЖУАЗІЇ.

У Мадриді відбувся пленум ЦК еспанської "соціалістичної" партії. Пленум ухвалив політику тимчасового уряду, що розстрілює робітників та б'єть з республіканцями на наступних виборах.

СЕЛЯНСТВО ЕКСПРОПІЮЄ ПОМІЩИКІВ.

З Парижу сповідають, що в сільсько-господарських районах Еспанії скрізь відбуваються революційні демонстрації селян та наймитів. У багатьох районах Андалузії де особливо поширена велика земельна власність, селяни захоплюють латифундії (великі маєтки) і ділять землю між собою. В Естрамадури проти селян вступила жандармерія.

ЗАКОЛОТИ У ФЬЛОТІ.

З Барселони сповідають про нові заколоти в еспанській військової флотії. В Уельві команді канонерки "Ліврїя" влаштувала демонстрацію й пройшла вулицями міста. Влада застосувала проти моряків суворі репресії.

КАВНІПР, Індія, 10 червня. — Коло центральної залізничної станції експлуатувала сьордні бомба й поранила одного чоловіка.

ЗАГАЛЬНІ-РІЧНІ ЗБОРИ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОГО ВИДАВНИЧОГО ТОВАРИСТВА

Цим подаємо до відома членів і членкинь Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства, що **ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ Р.-Ф.В.Т.** відбудуться в **суботу, 18-го липня 1931 року, в годині 9.30 рано** в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття зборів.
2. Звіт Ради Директорів Р.-Ф.В.Т.
3. Звіт Контрольної Комісії.
4. Плани праці видавництва на 1931—32 рік.
5. Вибір Ради Директорів на 1931—32 рік.
6. Закриття зборів.

Кожний член і кожна членкиня Р.-Ф.В.Т. повинні обов'язково взяти участь в цих зборах, або дати своє уповноваження другому членові, щоб той заступив його і голосував за него у всіх справах, які збори будуть вирішувати. Друковану таку форму уповноваження, готову до виповнення, можна дістати перед зборами від секретаря Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства.

За Раду Директорів Р.-Ф.В.Т.:

В. Н. КОЛІСНИК, голова. М. КАЩАК, заст. секр.

"РОЗОРУЖУЮТЬСЯ"

Зізом на світ.

Якби я був отак наприклад, редактором "Діла" або "Гром. Голосу" — пляцком хляпнув би зараз. Отак таки шепелював, та ще й ногами задригав.

Сконфісовано

Очевидно, тільки перед культурною західно-європейською. Перед розгоном техніки цивілізованої.

— Що культурний Захід, то такі не Схід більшовицький! — писавби зараз у "Ділі", або "Гром. Голосу".

СРСР? Індустріалізація? Електрифікація? Колективізація?... Нуля оте все побіч культури й винаходів на Заході.

Дніпрельстан? — І Дніпрельстан — нуля, і навіть усі більшовики, вчені й невчені, — в'єд! Проти одного лише, навіть, західно-європейського професора Гіала — нузі!

Бо — увіть собі! За цілий повенний час більшовики видавали тільки масову індустріалізацію, колективізацію і т. п.

Знищить шим світ? Та де! Налікаеш ошим, найбільше, попл, куркулів, спекулянтів і т. п. "Трудящих".

А от на Заході такі сприятливо-культурні умови для науки, що вчені вже й пригадують, якби то — при нагоді — якнайбільше ворогів зничити.

Що й казати — думка геніяльна в теперішній часі криз, безробіття та "розоруження". А на геніяльні помисли, культурний Захід усе, як відомо, дає троші, ну й техніка замашерувала у винаходів...

Останнє слово за амер. директором фізіологічного Інституту. Гля називається, на славу й добро всего людства.

І ви, покищо, не "гіякайте" на капіталістів, але спухайте.

Отже винайшов — пишуть газети — оцей Гіал масову тритину. Порошок такий чудесний. Чи про шурив думав він, видумуючи оте — не знаю, але:

— Один грам такого порошку й кількадесяті тисяч людей, більш як певно, що з отруї заридкає ногами.

— А поспіати таким порошком місто — за кілька хвилин не буде вже кому й ногами "дрогати".

Це пишуть так газети і мова тут зовсім не про шурив. Порошок, бачите, такий для нас "хрещеник".

Ну, і ще щось є для нас на Заході. Культура не спить.

Потішають оте буржуазні газети, що техніка європейська не кінчиться тільки на Гіалових пороху... Англієцький інженер Ней відумав, знову, газів хороших.

Наповинти — кажуть — п'ятсот бомб отаким газом та взяти їх на два аероплани — можна втрутити навіть і таке велике місто, як — Париж. Паневно.

Хороший Захід. Таки ще повертає науку й техніку на користь трудящих, голодних, безробітних.

— Один грам, мовляв, порошку, й... Нехай сховається Схід із п'ятіркою...

СРСР КУПІЄ БАВОВНУ В ЄГИПТІ.

КАПРО, Єгипет, 2 червня. — Радичський текстильний синдикат закупив тут від уряду 21,600 балів бавовни на суму около 2,500,000 доларів.

РЕЗОЛЮЦІЯ ПРО МОВНІ МАСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ

5. Як нерозлучна частина боротьби за позискання більшості робітничої класи, комуністична партія намагається позискати маси робітників чужинського уродження для революційної боротьби канадського пролетаріату, як такого. Тільки найпоступовіші елементи між імігрантськими робітниками готові є негайно вступити до партії, або вже в ній знаходяться. Мовні бар'єри, бажання різних секцій чужинських робітників і незалежних фермерів затримати свою національну культуру й зносити з країнами їх уродження, роблять для партії необхідним мобілізувати широкі маси імігрантських трудящих за посередництвом революційних мовних масових організацій (культурних, запомогових, спортивних і т. ін. і т. ін.) крім існуючих вже загальних масових організацій, як КРОЛ, МРД, Друзі Радичського Союзу.

Ці революційні масові організації мусять стати мостом між масами чужинських робітників а партією і тим самим мусять стати революційним рухом взагалі. В своїй боротьбі поширити свій вплив партія мусить не тільки поширити і розгорнути існуючі масові організації, але мусить також пробивати дорогу новим секціям між робітниками й фермерами чужинського походження, створюючи між ними нові форми масових організацій (мовні клуби тощо).

6. Існуючі мовні масові організації вже можуть відзначити великі успіхи в організуванні імігрантських робітників, в розвиненні між ними класового погляду, в заосмотренні основи для широко поширеної мовної преси і в пода-

ванні допомоги в загальних боях канадських робітників. Величезного значіння є боротьба, яку ці мовні масові організації ведуть проти фашистів між робітниками чужинського походження, їх активність в популяризуванні СРСР і їх ролія в будівнанні Комуністичної Партії Канади.

7. Партія і революційний рух взагалі мусять вивчити важливу лекцію з минулих активностей наших мовних масових організацій, які в багатьох випадках вели до розвитку опортунізму в партії, як також і масових організацій. Через останніх кілька років фініландські й українські масові організації під впливом сильних соціал-демократичних тенденцій і опортунізму в партії під проводом МекДоналда, ставали все більш і більш ізолюваними від загальних бойв канадської робітничої класи. "Хоч ці організації вродилися на платформі класової боротьби і номінально провадили свою працьовитість цим гаслом, то актуальна і жива участь в класовій боротьбі канадської робітничої класи не була така, як повинна була бути в центрі їх активностей" (Резолюція Комінтерну). Замість бути засобом мобілізування мас до загальної боротьби, різні культурні активності (оркестри, драматичні вистави і т. ін.) стали самоцллю. Чужинські члени партії концентрували найбільше свою активність в мовних організаціях, що не лише вело до ослаблення партії як такої, але тимсамим помагало далі у відділенні масових організацій від загальних бойв канадського пролетаріату.

Опортунізм в наших масових єврейських організаціях виявився в формі недостаточної боротьби проти правих елементів і трюцьких (наслідком чого була втрата партійного впливу між єврейськими робітниками), помилки в пра-

ці ІКОР (допомога, не як засіб, але як самоціль), тенденція обмежити активність Робітничої Лиги до запомоги хорим і т. ін.

Ізолювання наших мовних масових організацій веде до розвитку "імігрантської" ідеології, що стремить до поваги в очах пануючої класи і сильного легалізму, що виявляється в готовності охороняти легальне існування масових організацій і велику скількість маєтку, який вони нагромадили, навіть коштом відтягнення їх від активної участі в класовій боротьбі. В деяких випадках роблено спроби заховати цю опортуністичну ласивність під теорію, що чужинські робітники не можуть грати провідної ролі в загальній класовій боротьбі. Ця теорія показалася наглядно фальшивою і опортуністичною в гемітонському і мерколському страйках, як також і в інших бойових конфліктах, в яких чужинські робітники грали провідну роллю.

Опортунізм в масових організаціях, який особливо виявили провідні члени партії, що стояли на чолі цих організацій, розгорнувся до такої міри, що загрожував єдності партії, довів до актуального розколу в наших фініландських організаціях, як також був наслідком договориваючої боротьби наших українських товаришів проти спроб партійного проводу зорієнтувати партію і її масові організації в загострюючі бої робітничої класи.

8. Новий партійний провід, хоч розумів потребу побороювання ізоляції наших чужинських членів і мовних масових організацій, але він не розумів вповні характеру і повного значіння цих організацій і тому не потрапив повести широкою ідеологічною кампанією між рядовими членами та пояснити їм потребу й есенцію звороту; який конечно треба було зробити. Бо-

ротьба проти правої небезпеки і опортунізму в практиці звелася майже цілковито до організаційної боротьби (фініландський розкол), а це було результатом об'єктивного зміщення правих елементів серед проводу масових організацій.

Дуже мало уваги зверталосся на розгортання фракційної праці і на те, щоб подбати про свідомий і постійний провід партії. Дистриктовий і локальний провід партії не використав кожний конкретний вияв правої небезпеки між чужинськими членами партії й серед масових організацій, щоб розгорнути боротьбу за лінію Комінтерну. Навіть такий яскравий приклад опортунізму, як становище наших содборських фініландських товаришів до боротьби металевих майнерів ІНКО, не був використаний для дальшого розвитку боротьби проти опортунізму.

9. Вимоги класової боротьби в Канаді вимагають гострого звороту партії і революційних масових організацій під її впливом до масової праці. Революційні масові організації мусять стати активними учасниками в кожній поодинокій економічній і політичній боротьбі цілої робітничої класи; вони мусять проломити національну ізоляцію і осягнути єдність робітників канадського уродження і чужинських робітників на основи спільної боротьби. Знищення національної ізоляції наших чужинських товаришів і зворот мовних масових організацій мусить почати кожний чужинський член партії, беручи на себе рівну відповідальність за виконання загальної партії, через енергійну боротьбу проти кожної маніфестації бажання відтягнутися від боротьби, чи це виявляється в партії, чи в мовних масових організаціях між непартійними робітниками.

СТАН РОБІТ НА ДНІ-ПРЕЛЬСТАНІ.

Голова ради нар. комісарів УСРР В. Чубар відвідав Дніпрельстан, щоб зазнайти миситися з перебудовою будівництва.

В Кічкасі відбулася 6 травня спеціальна нарада керівного складу організації Дніпрельстану. Керівники будівництва дали інформації. Обсяг робіт на Дніпрельстані надзвичайно великий. Лишається тільки один рік. Все ж таки, 1932 року гідро-станція почне давати заводдам і комбінатам Дніпропетровського та Запоріжжя щонайменш 100 тисяч кіловат. Чубар заповнив керівників будівництва в тому, що український уряд живе всіх заходів, щоб забезпечити будівництво потрібними матеріалами і усунути всі перешкоди, що заважають переможно розгортати роботу на Дніпрельстані.

У другому тижні травня число безробітних в Англії знову збільшилося на 3,722 осіб і дійшло до 2,529,835 осіб — на 1,429,710 більше, як у червні 1929 р., коли утворено "робітничий" уряд.